

гр. Трѣвна — обичното мѣсто на поета.

ВРЪЗКИТЪ НА П. Р. СЛАВЕЙКОВЪ СЪ ТРѢВНА

Малкото балканско градче Трѣвна е мѣстото съ което живота на П. Р. Славейковъ е свързанъ най-много и мѣстото което той е обичалъ. Въ книгата на неговия синъ Р. Славейковъ намираме единъ цитатъ отъ едно писмо на П. Р. Славейкова до Палаузова, въ което той пише: „учителъ съмъ въ Търново, но като трѣвненецъ ужъ съмъ епитропъ на трѣвненското училище“. По-нататъкъ Р. Славейковъ казва: — „Трѣбва да отбѣлжимъ, че баща ми е много обичалъ Трѣвната и дори въ писанията си тукъ-таме я нарича „на баща ми селото“ (тоя изразъ още по силно доказва тѣснитѣ връзки на Славейковъ съ Трѣвна) За пръвъ пжтъ П. Р. Славейковъ става учителъ въ Трѣвна презъ 1849 г. Тукъ учителствувалъ три години подъ редъ и още толкова, ако не и повече, съ прекъсване. Р. Славейковъ пише: „Баща ми се оженилъ въ Трѣвна презъ 1853 г., за дъщерята на единъ отъ трѣвненскитѣ първенци Иванчо Райковъ. Въ деня на свадбата баща ми ималъ калеври, но нѣмалъ чорапи, та заелъ такива отъ съседитѣ, които забравилъ да повърне, та хората дохождали да си ги искатъ“. Семейството на П. Р. Славейковъ имало за постоянно мѣстожителство гр. Трѣвна За друго едно по важно събитие Р. Славейковъ пише: „Успоредно съ превода на светото писание, баща ми продължи и публистическата си дейность съ издаването на в Гайда, началото на който датира още отъ Трѣвна“. . . Презъ две, презъ три години баща ми си дохождаше отъ Цариградъ въ Трѣвна и това бѣше събитие за трѣвненци и празникъ за насъ, децурлигата.

Баща ми имаше единъ кръгъ вѣрни приятели въ Трѣвна, съ които кореспондираше.

Щомъ бащинитѣ ми приятели въ Габрово, па и въ Търново, чуеха за пристигането му въ Трѣвна, тѣ идѣха да го навестяватъ.

Преди арестуването си, презъ 1875 г. баща ми отиде презъ Ст.-Загора отъ Габрово за Трѣвна, за да прибере семейството си. Презъ освободителната война той бѣше назначенъ за Трѣвненско-Дръновски околийски началникъ.

Когато руситѣ замислили да минаватъ зимно време презъ балкана, тѣ почватъ да разпитватъ, кой може да имъ даде най-точни сведения за проходите и тѣхната достъпность презъ зимата Отъ всички страни посочватъ баща ми. Тогава тѣ го повикватъ отъ Трѣвна въ Боготъ на 17. XII. 1877 г. Той останалъ въ разпореждане на генер Скобелевъ и участвувалъ въ самото изпълнение на похода, заедно съ щаба на Скобелова. Презъ време на преврата въ 1872 г. баща ми билъ интерниранъ въ Трѣвна.

Поздравления на Балкана

Ахъ, кжде е' та кжде е
Мойто сърце клето
Сърце ядно, сърце страдно
Ахъ при мене не е то
Сърцето ми, сърцето ми
Тукъ не е горкана
То е тамо, то е тамо
Горе на Балкана
Но далечъ сте, та далечъ сте
Дивни вий Балкани
Ти родино свѣта мила
Гнѣздо на аслани.

Где да ходя да се скитамъ
Тебъ сърце ми ище
Ахъ мило е, ахъ свидно е
Бащино огнище
Гдѣ да бжда, какъ да бжда
На чужбина харко
Всо не ми е та не ми е
Сърце благодарно
На поле ли край море ли
Вий сте мене мили
О балкански гори дивни
Хълми и могили
Много здраве съ снѣгъ покрити
Планини високи
И на вази тихи хладни
Долини дълбоки
Много здраве на васъ китни
Сънчести джбрави
Вамъ лесове, вамъ гжстаци
Зелени морави
Много здраве вамъ балкански
Води среброструйни
Вамъ пенести водопади
И потоци буйни
Много здраве дебри стрѣмни
И стени безгласни
Вамъ усои влажни тъмни
Пещери мрачни.

О, кжде сте, я излезте
Вѣтри вий предъ мене
Та земете отнесете
Туй ми поздравленъе
Тукъ ме хвърли да живѣя
Честъта ми проклета
Тамо ми е, тамо ми е
Тамъ ми е сърцето!

